

kan ubefukke, har Intet at fige. Men, fom sagt, Bestemmelsen har ikke megen praktiff Betydning; thi Folk ftulle nok vide at handle med hvad de lyfte, trods § 23.

Indenrigsministeren: Det forekommer mig, at, naar det ærede Medlem for fit Vedkommende nu er kommet til det Refultat, at det hele Spørgsmaal ikke har stor praktiff Betydning, faa vilde det jo ikke kunne være noget stort Offer for ham, om han, — hvad der dog for de enkelte Medlemmer vil være faare naturligt, naar man skal føre en faadan Sag igjennem, — i faa Fald tager noget Hensyn til det, fom jeg for min Deel ikke kan Andet her end fastholde fom en naturlig Grundfætning, der ikke tør tabes af Sigte ved denne hele Sags Behandling. Jeg henviste iøvrigt ved min Dmtale af den norffe Handelslov til de Forhandlinger, der gif forud, navnlig til den Betænkning, fom var affattet af en Comiffion, hvis ledende Medlem var Schweigaard. Derfom den ærede Rigsdagsmand kjendte disse Forarbejder nærmere, vilde han ikke tvivle om, at det Vidnesbyrd, jeg gav denne Lov, var fuldkommen vel grundet, og det undrer mig, at han i fit fidsste Foredrag har villet komme med faadanne Sophismer, fom at det ftulde betyde Noget, at vedkommende Haandværkere kunne være Skibsredere o. f. v.; thi vi maade jo erindre, at der ere vi ftar inde paa Frinæringen, det hører jo netop ikke ind under den bundne Handelsnæring. Netop adffillige af de Virksomheder, den ærede Rigsdagsmand nævnte, falde jo ind under Frinæringssomraadet; han kunde have nævnt flere andre; jeg kunde t. Ex. tilføie Handelen med Penge. Disse Exempler ramme altsaa flet ikke det egentlige Hovedbegreb om Handel, fom jeg mener, at man beftemt maa fastholde ligeoverfor Hovedbegrebet om Haandværksnæring.

Timeftad: Hvad det Vædringsforflag angaaer, der er filllet til § 21, da har det været mig ganffe uforklarligt, hvorledes man har kunnet ville tilføie Kjøbstæderne den Skade, fom nødvendig maa blive Følgen af en faadan Bestemmelse under en fri Udvikling af Nærlingsforholdene; man vil jo derved indftænke

Kjøbstadbeboernes Ret til at ftaffe fig deres Forbrugsgjenftande, hvor de kunne faae dem billigt. Det forekommer mig i høi Grad ubilligt, at alle Confumenterne f. Ex. i en stor Kjøbstad ftulle lide under en faadan Bestemmelse, at de ikke ftulle have Lov til at kjøbe, hvad de bruge, hos en Landhaandværker, hvis han gjør det billigere end Haandværkeren i Byen. Man figer, at det er for Kjøbstadhaandværkerens Skyld; de vilde gaae tilgrunde, der vil nedfætte fig Folk lige udenfor Byen. Men hvorfor nedfætte da Haandværkerne fig ikke fely udenfor Byerne, hvilket dog var det naturligt? Der til svarer man, at det vilde ftabe Byerne, og at Eiendommene vilde fynke i Værdi, men dette er ftridende mod al Erfaring. Det er netop en af Hovedmaaderne, hvorpaa Kjøbstæderne udvifle fig, vore op og blive til Noget, fom de ærede Medlemmer, der have talt for Vædringsforflaget, vilde føge at forhindre. Der blev sagt af den ærede Rigsdagsmand for Viborg Amts 2den Valgfreds (Vregendahl), at jo mindre Kjøbstæderne vare, defto større var Faren; ja, defto større er Faren, hvis Bestemmelsen ikke gaaer igjennem. Jeg vil henftille til den ærede Folkethingfmand, hvorledes det vil gaae i en By f. Ex. fom Svannike eller Mariager, Byer med 500 Indvaanere eller derunder, hvor der kan fidde een eller to Haandværkere i en vis Art. De vilde jo kunne dominere Kjøbstadbeboerne og fætte Priferne op, naar det ikke var tilladt Landhaandværkerne at fælge deres Producter til Kjøbstæderne. Man kan fige, at der kommer Concurrence; ja, det er meget muligt, men hvorfor vil man ikke tage den naturligtte af al Concurrence, nemlig at lade Kjøbstadhaandværkerne concurrere med Landhaandværkerne?

C. C. Møller: Den ærede fidsste Taler forudfattede fom Noget, der let kunde fkee, at Kjøbstadhaandværkerne vilde flytte ud paa Landet; der til skal jeg bemærke, at det er netop det, fom har vakt Betænkelfighed hos mig ved denne Sag. Det er meget rigtigt, fom det her er bemærket, at i Almindelighed ftække Landsbyerne fig lige umiddelbart til Kjøbstædernes Grund, men, naar nu en Kjøbstad